

Струка (назив):		ОСТАЛЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		
Занимање (назив):		ОПТИЧАР		
Предмет (назив):		КОНСТРУИСАЊЕ		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		СТАНДАРДИ У ТЕХНИЧКОМ ЦРТАЊУ. ГЕОМЕТРИЈСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ. ПРОИЦИРАЊЕ, ПРЕСЈЕЦИ, КОТИРАЊЕ И РАДИОНИЧКИ ЦРТЕЖИ		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број: 01	
Сврха				
Садржаји који се изучавају у модулу омогућавају да ученици стекну основна знања, вјештине и навике из техничког цртања које су им потребне за усвајање нових знања и будућу примјену у пракси.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Техничко образовање из основне школе.				
Циљеви				
Овај модул оспособљава ученике да: <ul style="list-style-type: none"> - рукују прибором за техничко цртање и правилно употребљавају материјал затехничко цртање, - препознају врсте техничких цртежа као и технике њихове израде, - користе стандарде за израду техничке документације (цртежа), - цртају и читају техничке цртеже, - самостално примјењују стечена знања у будућој производној пракси, - котирају цртеже, - уноси толеранције на радионичку документацију, - развјају осјећај за тачност, прецизност, уредност, економичност, естетику и одговорност, - развијају стваралачки однос и одговорност ученика према раду, као и интересовање за усавршавање у овој области.				
Теме				
<div><div>1. Основни стандарди у техничком цртању</div><div>2. Геометријске конструкције</div><div>3. Пројицирање</div><div>4. Пресјеци</div><div>5. Котирање</div><div>6. Читање радионичких цртежа</div><div>7. Цртање машинских елемената</div></div>				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

1. Основни стандарди у техничком цртању	<ul style="list-style-type: none"> - наброји, препозна приборе и материјале за техничко цртање, - наброји и препозна формате техничких цртежа и начине њиховог савијања, - објасни појам стандардне размјере, - наброји врсте линија и њихову употребу, - наброји основне елементе заглавља и саставнице. 	<ul style="list-style-type: none"> - употреби приборе и материјале за техничко цртање, - примијени стандардне размјере на техничким цртежима, - примијени линије приликом израде техничког цртежа, - прочита садржај и заглавље и саставнице на цртежу, - користи податке из заглавља и саставнице. 	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа истандарда који су важни за његов рад, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално – етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, - испољава способност самосталног рјешавања 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ученицима показати приборе и материјале за техничко цртање, - користити прибор за техничко цртање, - ученицима показати примјере техничких цртежа на којима су примијењене различите врсте линија, <p>У оквиру ове теме ученици ће изградити први графички рад: Врсте линија, формат А4“. Садржај рада ће дефинисати наставник.</p>
2. Геометријске конструкције	<ul style="list-style-type: none"> - Препознаје криве и сложене линије (елипса, еволвента, циклоида, ...), 	<ul style="list-style-type: none"> - Нацрта симетралу дужи и угла, - Изврши подјелу дужи и угла на једнаке дијелове, - Конструира једнакоугаоне троугао, четвороугао, и шестоугао, - наведе примјер примјене кривих и сложених линија. 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван однос према професионално – етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, - испољава способност самосталног рјешавања 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - припремити и користити презентације помоћу којих ће ученицима објаснити геометријско конструисање, - показати ученицима мјеста на којима су видљиве-препознатљиве геометријске конструкције на изведеним цртежима.
3. Пројектирање	<ul style="list-style-type: none"> - препозна врсте пројектирања, - препозна квадранте и октанте, - дефинише правоугло пројектирање, 	<ul style="list-style-type: none"> - нацрта ортогоналне пројекције на основу стварног модела и изометријског цртежа, - нацрта једноставнији дио у изометрији на основу ортогоналне пројекције 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван однос према професионално – етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, - испољава способност самосталног рјешавања 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користити презентације за обраду садржаја, <p>Ученици ће изградити други графички рад: „Нацртати ортогоналне пројекције и изометријски изглед на основу задатог модела“; приликом креирања задатка треба користити једноставније примјере.</p>

			проблема и самосталност у раду.	
4. Пресјечи	<ul style="list-style-type: none"> - Дефинише опште појмове из пресјека, - препозна врсте пресјека, 	<ul style="list-style-type: none"> - Нацрта разне врсте пресјека на једноставним примјерима, - Нацрта посебни и дјелимични изглед, 		Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - користити разне презентације и паное који приказују садржаје из пресјека, - обезбиједити цртеже на којима су изведени различити пресјеци, и сл. које ће показати ученицима са знаменом да ученици препознају о којим се пресјецима ради.
5. Котирање	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише појам котирања, - наведе основна начела котирања, - наведе основне елементе котирања 	<ul style="list-style-type: none"> - унесе довољан број кота да би машински дио био правилно дефинисан, - примјењује паралелно, серијско и комбиновано котирање и котирање координатама, - котира углове, радијусе, пречнике, конусе, нагибе, - чита унесене коте. 		Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - користити презентације и паное за презентовање садржаја, - користити цртеже који су реализовани у претходном модулу за обраду садржаја, - са ученицима извршити котирање једноставних примјера.
6. Цртање машинских елемената	-Идентификује правила упрошћеног приказивања стандардних машинских елемената,	<ul style="list-style-type: none"> -нацрта вијак, -нацрта везу клиновима, -нацрта зупчаник, -препозна упроштено приказани машински дио на цртежу. 		Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - Користити паное и презентације у раду са ученицима, - користити разне врсте цртежа са упрошћеним приказаним машинским дијеловима.
7. Израда склопног цртежа	- Дефинише склопни цртеж.	<ul style="list-style-type: none"> - прочита склопни цртеж, - уради радионички цртеж машинског дијела на основу једноставног склопног цртежа 		Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - помоћу изведених цртежа објаснити ученицима склопни цртеж

Интеграција	
Практична настава Технологија обраде	
Извори	
<ul style="list-style-type: none"> - уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске; - друга стручна и теоријска литература; - стандарди - скице - цртежи - готови рроизводи - презентације 	
Оцјењивање	
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.	

Струка (назив):	ОСТАЛЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		
Занимање (назив):	ОПТИЧАР		
Предмет (назив):	КОНСТРУИСАЊЕ		
Опис (предмета):	Стручни предмет		
Модул (наслов):	МАШИНСКИ ЕЛЕМЕНТИ		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редниброј: 02
Сврха			
Садржаји који се изучавају у модулу омогућавају ученицима да стекну основна знања о врстама, конструктивним и функционалним карактеристикама у примјени машинских елемената.			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Усвојена знања и вјештине из предмета Конструисање, модул 01,			
Циљеви			
Овај модул оспособљава ученике да: <ul style="list-style-type: none"> - схвате улогу и значај општих машинских елемената који су заједнички за већину машинских конструкција, - овладају техничком документацијом и њеном примјеном у пракси, - користе стандардне и препоручене вриједности и величине из табела, - одговорно се односе према раду, развијају смисао за тачност, прецизност и естетски изглед. - упознају врсте, особине и примјену раздвојивих спојева, - разликује навојне спојеве, - препознају вијке и навртке и објасне њихову примјену, - идентификују спојеве помоћу клинова и жлијебова, - препознају елементе еластичне везе, 			
Теме			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дефиниција, подјела машинских дијелова, стандарда и стандардизација 2. Толеранција мјера и облика 3. Нераздвојиви спојеви 4. Навојни спојеви 5. Везе вратила и главчине 6. Еластичне везе 			

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Дефиниција, подјела машинских дијелова, стандарда и стандардизација	<ul style="list-style-type: none"> - Дефинише и наброји машинске дијелове, - наброји циљеве стандардизације, - наброји стандарде.	<ul style="list-style-type: none"> - препозна машинске дијелове - и да препозна циљеве стандардизације	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално – етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, - испољава способност	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - извршити повезивање са међународним стандардом,
2. Толеранције мјера и облика	<ul style="list-style-type: none"> - Дефинише основне појмове из толеранција, - дефинише квалитет толеранције, - разликује и дефинише врсте и системе налијегања, - дефинише начин означавања квалитета обрађене површине, - наброји мјере које треба толерисати,	<ul style="list-style-type: none"> - уочи дужинске мјере, - разликује спољашњу, унутрашњу и неодређену мјеру, - препозна толеранцију слободних мјера, - одабере налијегање према врсти споја, - препозна квалитет и врсту обрађене површине, - препозна основне знакове за толеранцију облика и положаја, - користити табеле прилоком одређивања толеранција.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално – етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, - испољава способност	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - припремити презентације, - научити ученика да користи табеле из толеранција, - објаснити садржај коришћењем примјера из праксе, <p>Са ученицима урадити вјежбу из толеранција са освртом на одређивање горње и доње граничне мјере.</p>
3. Нераздвојиви спојеви	<ul style="list-style-type: none"> - наброји врсте нераздвојивих спојева, - наведе примјену и начин израде нераздвојивих спојева, - наброји врсте закованих спојева, њихову примјену и начин израде, - дефинише заваривање и наброји врсте заварених	<ul style="list-style-type: none"> - препозна означавање заварених спојева, - одреди врсту шав на основу ознаке зава. -препозна заковани спој - пепозна лемљени и лијеplени спој	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално – етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, - испољава способност	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - припремити примјере изведених нераздвојивих спојева како би ученицима садржај био разумљивији. - Од ученика треба тражити да садржај повезују са примјерима из праксе као и да за часове обраде припреме тематске презентације.

	спојева, - објасни поступак и примјену лемљења, - објасни поступак и примјену лијеplених спојева.		самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	
4. Навојни спојеви	- дефинише и наброји врсте раздвојивих спојева и њихову примјену, - наброји навојне спојеве, - наброји и дефинише врсте навоја, - наброји и објасни примјену вијака, - наброји врсте навртки, - наброји материјале за израду вијака и навртки, - објаснио сигуравање навојних спојева од одвртања,	- препозна врсте навојних спојева, - препозна врсте навоја, - препозна врсте вијака, - препозна навртке, - препозна кључеве и одвртаче, - препозна начине осигуравања навојног споја, - користи табеле из области вијака и навртки, - користи литературу за одабир вијака и навртки.		Наставник ће: - користити узорке вијака, навртки и подлошки, - користити разне врсте изведених вијчаних спојева, - користити разне врсте кључева и одвртача, - код ученика развијати способност за коришћењем разне врсте литературе,
5. Везе вратила и главчине	- Наброји везе вратила и главчине, - Дефинише клин и наброји врсте клинова, - Објасни уздужни клин са и без нагиба, - препозна попречне клинове, -препозна и наброји чивије,	- препозна врсте клинова, - препозна везе главчине и вратила остварене клиновима, - користи литературу за одабир клинова.		Наставникће: - користити узорке клинова и чивија, - користити презентације како би објаснио ученицима ову врсту везе на једноставан начин, - инсистирати на коришћењу литературе.
6. Еластичне везе	- наброји врсту опруга и њихову намјену, - објасни флексионе опруге, - објасни торзионе опруге,	- препозна флексионе опруге, - препозна торзионе опруге, - препозна прстенасте		Наставник ће: - користити узорке опруга, - користити презентације како би објаснио ученицима ову врсту

	<ul style="list-style-type: none"> - објасни прстенасте опруге, - наброји материјале за опруге, 	<ul style="list-style-type: none"> опруге. - препозна опруге у вези, - препозна примјере веза остварених разним врстама опруга. 		<ul style="list-style-type: none"> везе на једноставнији начин, - инсистирати на коришћењу литературе.
Интеграција				
Практична настава Технологија обраде Техничка физика				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске; - друга стручна и теоријска литература; - презентације - зидне слике - узорци 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				